

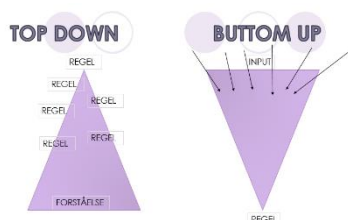

- **Tre-ords:** her begynder vi at tale om tilegnelsen af komplekse ytringer, og barnet kan nu udtrykke langt mere indhold. Barnet får nu mulighed for at udtrykke forholdet mellem den handlende og handlingen (eks. ”mig sidde der”, ”spiser mad nu”, ”gå lang tur”). Dette er første skridt mod voksensprogets sætningsstruktur, hvor sætninger indeholder navneord og udsagnsord, samt vi er opmærksomme på, i hvilken rækkefølge vi siger ordene for at skabe den korrekte betydning. Jo mere barnet erfarer og øver, og jo flere ord det begynder at sætte sammen, jo mere tilegner det sig den faste struktur **SVO** (navneord, udsagnsord, objekt).

- Når barnet stadig **udelader** visse ord, kan det ofte være et tegn på, at det ikke har udviklet og **automatiseret** sprogets grammatiske system endnu (børn lærer stadig i enkelt ord og har endnu ikke dannet nok erfaringer til klynger (flere ord i en sætning)).
- **Dansk er et ledstillingsprog, altså rækkefølgen af leddene bestemmer sætningens betydning og er altså afgørende for sætningsbetydning.**
 - Eks. er det ikke ligegyldigt om ”Hans slog aben” eller om ”Aben slog Hans”
- Dansk er et **SVO-sprog**, som vi opfatter som den ”normale rækkefølge”, vi opfatter altså første led som navneordet (Hans), så hans handling (udsagnsordet) og ledet efter udsagnsordet som objekt.
- Hvis vi ændrer rækkefølgen til **VSO** ”Slog Hans aben” så ændre sætningens betydning sig og bliver til et spørgsmål.
- Dansk kaldes også for **tema-remasprog**, hvor de første ord i sætningen afgør temaet og resten fortæller om temaet og kaldes rema, eks:
 - ”Katten, som drikker mælk og spiser mange små fisk”. Her er ”katten” tema og rema er den handling som katten laver(drikker mælk og spiser fisk)
 - Hvis vi bytter rundt ”de mange små fisk, bliver spist af katten, som drikker mælk” - her er fiskene blevet til tema.
- Det er altså afgørende at børn lærer og forstå dette system, hvilket oftest intuitivt sker, men ikke alle børn lærer **bottom up** (altså, ikke alle børn lærer implicit).

- Vi skal derfor også skabe **top down** som mulighed for at skabe forståelse, for ellers:

Hvis man rykker helt rundt på sætningen “spise katten og mange små fisk, som drikker mælk” så bliver budskabet meget svært at forstå

- Altså er sætningsopbygning med til at udvikle og bidrage til **en god sprogforståelse**, samt muligheden for at indgå i hensigtsmæssig dialog, som sikrer deltagelsesmuligheder og sproglig udvikling.
- Børn med **sprogforstyrrelser** har som oftest brug for visuel støtte (tillige med alle andre børn), hvorfor Shape Coding tilgangen kan være en god stilladsering
- Vi har brug for at starte helt fra scratch for at kunne **indlære systemet** og derefter bygger man langsomt på.
- Det skal være **legende og motiverende og meningsdannende**, vi ønsker ikke at træne grammatik som i skolen, men at skabe **overblik, struktur og lyst til barnets hjerne** for at forstå og bruge komplekse sproglige strategier.

